

प्रधानमंत्री मत्स्यसंपदा योजनेंतर्गत नविन
उपक्रमांना प्रशासकीय मान्यता प्रदान
करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन परिपत्रक - मत्स्यवि-१०२०/प्र.क्र.१००/पदुम-१४
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक - ०७ जानेवारी, २०२१

वाचा : १) समक्रमांकाचा शासन निर्णय दि. १७.११.२०२०
२) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. दि. २५.१२.२०२०

प्रस्तावना -

केंद्र शासनाने दि. २४.०६.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये प्रधानमंत्री मत्स्यसंपदा योजनेची मार्गदर्शक तत्वे निर्गमित केलेली आहे. त्यानुषंगाने प्रधानमंत्री मत्स्यसंपदा योजनेंतर्गत केंद्रीय क्षेत्र योजनांना, लाभार्थीभिमुख योजनांना आणि लाभार्थी हिस्सा नसलेल्या योजनांना राज्य शासनाने शासन निर्णय दि. १७.११.२०२० अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान केलेली आहे. आता केंद्र शासनाने दि. २५.१२.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये सुधारित तसेच नविन मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत. त्यानुसार शासन परिपत्रक निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक -

केंद्र शासनाच्या दि. २५.१२.२०२० रोजीच्या पत्रात नमूद केल्याप्रमाणे खालील बाबींना शासन मान्यता देत आहे.

१) प्रधानमंत्री मत्स्यसंपदा योजनेंतर्गत निर्मित मालमत्ता हस्तांतरणावर निर्बंध -

प्रधानमंत्री मत्स्यसंपदा योजनेंतर्गत देण्यात आलेल्या अर्थसहाय्यातून जमिनीवर/ पाण्यावर, स्वतःच्या/भाडेत्वावरील जागेवर निर्माण झालेली मालमत्ता ही प्रकल्प मंजुरीच्या तारखेपासून गैर पायाभूत प्रकल्पांच्या बाबतीत किमान ७ वर्षांच्या कालावधीसाठी आणि पायाभूत प्रकल्पांच्या बाबतीत १० वर्षे साठी विक्री, भेटवस्तू, हस्तांतरण इ. कोणत्याही पद्धतीद्वारे नष्ट केली जाणार नाही.

जर लाभार्थ्याने प्रधानमंत्री मत्स्यसंपदा योजनेंतर्गत निर्माण झालेल्या मालमत्तेची विहित कालावधीच्या आधीच विल्हेवाट लावली तर लाभार्थ्याने मालमत्ता नष्ट केल्याच्या दिनांकापर्यंत मिळालेली केंद्रीय अर्थसहाय्याची संपूर्ण रक्कम व्याजासह परत केली पाहिजे. तसेच केंद्रीय अर्थसहाय्यावर प्रति वर्ष १२ टक्के प्रमाणे दंड एकाच हप्त्यात केंद्र शासनाला परत केली पाहिजे.

२) प्रधानमंत्री मत्स्यसंपदा योजनेंतर्गत समाविष्ट करावयाच्या अतिरिक्त बाबी -

२.१) पिंजरा पद्धतीने मत्स्यसंवर्धन करणे ही योजना आता नदी, निमखारे पाणी, सरोवरे आणि खाड्यांसाठी देखील लागू करण्यात येत असून प्रधानमंत्री मत्स्यसंपदा योजनेंतर्गत भूजलाशयीन पिंजरा पद्धतीने मत्स्यसंवर्धन योजनेसाठी लागू असलेल्या अटी व शर्ती नदी, निमखारे पाणी, सरोवरे आणि खाड्यांमध्ये उभारण्यात येणाऱ्या पिंजऱ्यासाठी लागू राहतील.

२.२) भूजलाशयीन मासेमारीस चालना देण्यासाठी जेथे शक्य असेल तेथील नद्यांलगत मत्स्य बंदराचा विकास प्रधानमंत्री मत्स्यसंपदा योजनेतील केंद्र पुरस्कृत योजनेंतर्गत करण्यात येईल. भूजलाशयीन बंदराचा विकास हा सागरी क्षेत्रातील बंदराच्या विकासाप्रमाणे राहणार आहे. मत्स्य बंदराच्या विकासासाठी प्रधानमंत्री मत्स्यसंपदा योजनेंतर्गत केंद्र पुरस्कृत योजनेतील घटकांतर्गत मंजूर केलेले खर्चाचे निकष हे भूजलाशयीन आणि सागरी मत्स्य बंदरासाठी लागू राहतील. सागरी मत्स्यबंदरासाठी लागू असलेल्या कार्यात्मक मार्गदर्शक सूचना या भूजलाशयीन मत्स्य बंदरासाठी देखील लागू राहतील.

२.३) नदीमध्ये मत्स्यबीजाचे संचयन ही योजना प्रधानमंत्री मत्स्यसंपदा योजनेंतर्गत केंद्रीय क्षेत्र योजनेमध्ये घेण्यात आलेली आहे. सविस्तर प्रकल्प अहवालावर आधारित प्रस्तावाचा विचार करण्यात येईल आणि नदीमध्ये स्थानिक प्रजातीच्या मत्स्यबीजाचे संचयन करण्यात येईल.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा सांकेतांक २०२१०१०७१५४२४७४३०१ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(श्रीनिवास शास्त्री)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
२. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव
३. मा. मंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव
४. मा. मंत्री (पदुम) यांचे खाजगी सचिव
५. मा. राज्यमंत्री (पदुम) यांचे खाजगी सचिव
६. सचिव, भारत सरकार, कृषि मंत्रालय, (पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय व मत्स्यव्यवसाय विभाग), कृषि भवन, नवी दिल्ली.
७. मा. मुख्य सचिव यांचे सहसचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
८. अप्पर मुख्य सचिव, (नियोजन), मंत्रालय, मुंबई
९. अप्पर मुख्य सचिव, (वित्त), मंत्रालय, मुंबई
१०. सचिव, (सहकार), मंत्रालय, मुंबई
११. आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१२. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१३. प्रादेशिक उपायुक्त, मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/पुणे/नाशिक/औरंगाबाद/लातूर/अमरावती/नागपूर

१४. सर्व सहाय्यक आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय
१५. महालेखापाल १/२, महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षा), मुंबई/नागपूर
१६. अधिदान व लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई
१७. निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
१८. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
१८. सर्व उपकोषागार अधिकारी
१९. सहसंचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नविन प्रशासन भवन, ५ वा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई
२०. राष्ट्रीय मत्स्यजिवी सहकारी संघ, नवी दिल्ली, (Fishcopfed), ७ सरिता विहार इंस्टीटयुशनल एरिया, नवी दिल्ली-११००७७.
२१. कक्ष अधिकारी-१२/१३/१६.
२२. निवडनस्ती